

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรี
จากผ้าปาเต๊ะของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี*

BRAND AND PACKAGING DESIGN FOR VALUE-ADDED WOMEN'S BATIK BAG,
WOMEN'S DEVELOPMENT GROUP, YAN DINDANG MUNICIPAL DISTRICT,
PHRA SAENG, SURAT THANI

ลภัสรา เนียมหนู

Lapatrada Neamnut

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Suratthani Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: lapatrada.nea@sru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาความต้องการ 2. พัฒนตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ และ 3. ประเมินความพึงพอใจของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าปาเต๊ะ ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสานวิธี ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อย ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการสำรวจการรับรู้และความพึงพอใจของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่าย

ผลการวิจัยพบว่า จากวิเคราะห์ความต้องการในการสร้างชื่อและพัฒนาตราสินค้าของกระเป๋าสตรี และต้องการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ พบว่า กลุ่มพัฒนาสตรีมีความต้องการชื่อตราสินค้า โดยใช้ชื่อว่า ณ ญิง ย่านดินแดง สีของตราสินค้าใช้สีเหลืองทอง ที่สื่อความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มพัฒนาสตรี และชุมชนที่อาศัยอยู่ และปรับปรุงบรรจุภัณฑ์มี 2 ประเภท คือ ถุงผ้าสปันบอนด์สีขาว เพื่อลดพื้นที่ในการจัดเก็บ และง่ายต่อการจัดแสดงสินค้า และถุงกระดาษเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าหลังจากการจัดจำหน่าย และสำรวจการรับรู้และความพึงพอใจของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาจากกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่าย จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่ายมีความพึงพอใจกับตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา ส่งผลให้กลุ่มพัฒนาสตรีสามารถนำชื่อและตราสินค้า รวมถึงบรรจุภัณฑ์

*Received March 10, 2025; Revised April 12, 2025; Accepted April 16, 2025

ไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารทางการตลาดทั้งในรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ เพื่อสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค

คำสำคัญ: การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์; ผลิตรายการกระเป๋าสตรี; ผ้าปาเต๊ะ

Abstract

This research article aimed to: 1. Examine consumer and community needs, 2. Develop a brand and packaging design, and 3. Evaluate satisfaction with the developed brand and packaging of women's handbags made from batik fabric, conducted by the mixed research methods A mixed-methods. The qualitative phase involved content analysis, in-depth interviews, and focus group discussions. The quantitative phase utilized a questionnaire to assess brand perception and packaging satisfaction among buyers and sellers.

The findings indicated that the women's development group expressed a need to create a brand name and improve packaging. The selected brand name was Yor Ying Yan Din Daeng, with a golden yellow color scheme representing the group's identity and their local community. The packaging was developed into two formats: white spun bond fabric bags to optimize storage space and ease of product display, and paper bags to enhance product value after sale. Survey data collected from a sample of 400 participants including both buyers and sellers showed high levels of satisfaction with the developed brand and packaging. These results suggested that the women's development group could effectively use the brand and packaging in both online and offline marketing to meet genuine consumer needs.

Keywords: Branding and Packaging Design; Women's Bags; Batik Fabric

บทนำ

การพัฒนารูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จให้กับชุมชนในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาด การสร้างเอกลักษณ์และการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ในขณะที่ตราสินค้าเปรียบเสมือนภาพลักษณ์ และตัวตนของสินค้าเมื่อมีการออกแบบตราสินค้าที่โดดเด่น และสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชน จะช่วยสร้างการจดจำและความน่าเชื่อถือในสายตาของผู้บริโภค นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งในตลาดที่มีการแข่งขันสูง ในส่วนของบรรจุภัณฑ์ การออกแบบที่ดึงดูดและใช้งานได้ง่ายสามารถเพิ่มความสนใจของผู้บริโภคได้อย่างมาก การใช้วัสดุที่เหมาะสม สู่ถึงความใส่ใจ

ในสิ่งแวดล้อม หรือการใส่ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จะช่วยสร้างความมั่นใจและกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจซื้อ ทั้งนี้การพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ยังช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยไม่เพียงแต่เพิ่มยอดขาย แต่ยังเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของชุมชนในระดับที่กว้างขึ้น ทำให้สินค้าชุมชนสามารถแข่งขันได้ทั้งในตลาดในประเทศและต่างประเทศ

กลุ่มพัฒนาสตรีเทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นองค์กรชุมชนที่มีสำนักงานตั้งอยู่ ณ อาคารสีม่วง สำนักงานเทศบาลตำบลย่านดินแดง ภายใต้การนำของนางสาววันวิสา ชัยสวัสดิ์ ในฐานะประธานกลุ่ม ปัจจุบันกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 133 คน ซึ่งมาจากหลากหลายภาคอาชีพ อาทิ เกษตรกรรม พาณิชยกรรม และงานบ้าน วัตถุประสงค์หลักของการรวมกลุ่ม คือการส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมและเพิ่มรายได้ให้แก่สตรีในชุมชน โดยมีสมาชิก จำนวน 30 คน ที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมการผลิตกระเป๋าสตรีจากผ้าปาเต๊ะ ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างการเรียนรู้มารดกทางวัฒนธรรมพื้นถิ่นและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน จุดเริ่มต้นของการพัฒนาผลิตภัณฑ์มาจากโครงการลดภาวะโลกร้อน ด้วยการผลิตถุงผ้า ต่อมาในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 กลุ่มได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างเป็นระบบ โดยการผสมผสานองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและการฝึกอบรมจากศูนย์พัฒนาอาชีพ มุ่งเน้นการอนุรักษ์ผ้าปาเต๊ะ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของภาคใต้ที่กำลังสูญหาย ปัจจุบันกลุ่มได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ประกอบด้วยกระเป๋าประเภทต่าง ๆ เช่น กระเป๋าถือ กระเป๋าสะตางค์ กระเป๋าเป้ และกระเป๋าปักเหลี่ยม ซึ่งถูกออกแบบให้สามารถใช้ร่วมกับการแต่งกายด้วยผ้าไทย และผ้าปาเต๊ะได้อย่างกลมกลืน โดยมีช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านการออกบูธในงานแสดงสินค้าต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม กลุ่มพัฒนาสตรีกำลังประสบกับความท้าทายด้านการสร้างอัตลักษณ์ทางการตลาด โดยเฉพาะการขาดตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาด และการเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้จัดทำการศึกษาเรื่อง การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าปาเต๊ะของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อมุ่งพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มพัฒนาสตรี สามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มในรูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สามารถต่อยอดไปถึงการสร้างรายได้ในรูปแบบอื่นภายในชุมชน นอกเหนือจากประโยชน์ที่ได้จากการเพิ่มมูลค่าด้วยตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์แล้ว ยังถือเป็นการยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ที่สามารถบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ที่ชัดเจนของกลุ่มพัฒนาสตรี และแสดงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Yonwikai, 2014) โดยมุ่งหวังให้ชาวบ้านในชุมชนมีส่วนร่วมในพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ในชุมชนของตนเองให้เป็นที่ยอมรับเพื่อก่อให้เกิดการสร้างกระแสนิยมการซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์ของไทยต่อไป ทั้งยังก่อให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มชุมชน เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับกลุ่มพัฒนาสตรีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าปาเต๊ะของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าปาเต๊ะของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา การสัมภาษณ์เชิงลึก และข้อมูลจากการอภิปรายกลุ่ม ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการสำรวจการรับรู้และความพึงพอใจที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้บริโภคในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง สามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ อาซิรญาน์ เผ่าตะใจ และคณะ (2563) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ใช้ขนาดตัวอย่าง อย่างน้อย 384 คน และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด คือไม่น้อยกว่า 384 ตัวอย่าง เลือกรูปแบบการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยอาศัยวิธีการสุ่มแบบสะดวก เลือกกลุ่มที่ใช้ เคยใช้ หรือสนใจผลิตภัณฑ์ของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คัดเลือกโดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Selection) และใช้วิธีการลูกโซ่ (Snowballing) ผู้วิจัยเจาะจงเลือกที่มีส่วนร่วมโดยตรงในการผลิตกระเป๋าสตรี โดยให้ผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญคนแรกเป็นคนแนะนำผู้ให้ข้อมูลคนต่อ ๆ ไป โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ บุคคลที่มีความรอบรู้ มีส่วนได้ส่วนเสีย มีประสบการณ์เกี่ยวกับการผลิตกระเป๋าสตรี รวมถึงเป็นสมาชิกของกลุ่มเทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 12 คน เนื่องจากมีงานวิจัยและนักวิชาการ กล่าวว่า ขนาดตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกควรมี จำนวน 6-12 คน เพื่อเป็นตัวแทนที่เหมาะสมในการให้ข้อมูล (Carson et al., 2001)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ทราบข้อมูลความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อความต้องการในการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์กระป๋องสตรียากจากผ้าป่าเตชะของสินค้ากลุ่มพัฒนาสตรี และการประชุมกลุ่มย่อย โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง ให้ได้มาซึ่งตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มพัฒนาสตรี

3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการรับรู้ และความพึงพอใจของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์จากกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่าย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบเจาะจง และใช้วิธีการลูกโซ่ ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์จากสมาชิกกลุ่มพัฒนาสตรี ทั้ง 12 คน และประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 20 คน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง ให้ได้มาซึ่งตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มพัฒนาสตรี

4.2 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การสร้างแบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ Google Form เพื่อป้องกันการเผชิญหน้าระหว่างผู้ตอบแบบสอบถามกับผู้วิจัย และช่วยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเต็มใจในการตอบแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ทั้งลักษณะทางกายภาพ รายละเอียดของผลิตภัณฑ์ รวมถึงข้อมูลทางวิชาการทั้งด้านการออกแบบและด้านการตลาด ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้ทั้งจากการสังเกต และการสัมภาษณ์ จากนั้นนำมาแปรผลด้วยการบรรยายเป็นลักษณะความเรียง

5.2 เมื่อได้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประกอบการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้มีคุณลักษณะตามความต้องการของกลุ่มพัฒนาสตรี โดยให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ของกลุ่มพัฒนาสตรี มีคุณภาพดี และสามารถเพิ่มมูลค่าได้

5.3 นำแบบร่างความคิด (Sketch Design) นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น และทำการปรับแก้ไขแบบร่างความคิดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5.4 ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่าย ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป จะทำการวิเคราะห์ค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) และทำการแปลผลความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์กระเป๋าสตรีจากผ้าปาเต๊ะของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องการเก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มพัฒนาสตรี สัมภาษณ์เชิงลึก และประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 12 ราย สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีประเด็นดังนี้

1.1 ความต้องการในการพัฒนาตราสินค้า พบว่า กลุ่มพัฒนาสตรี มีความต้องการจัดทำชื่อสินค้าที่จดจำง่ายสามารถสื่อความหมายถึงกลุ่มหรือชุมชนและประเภทของผลิตภัณฑ์ และมีตราสินค้า (Logo) ที่แสดงถึงเอกลักษณ์และจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่ทดแทนบรรจุภัณฑ์รูปแบบเดิม ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้าทางผู้วิจัยจึงได้ทำการพัฒนารูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ดังนี้ 1. ชื่อสินค้า : ญ หญิง ย่านดินแดง โดยแนวคิดชื่อสินค้ามาจากการรวมกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง รวมทั้งชื่อดังกล่าว สามารถสร้างเป็น Facebook Fanpage ซึ่งเป็นช่องทางสื่อออนไลน์ใหม่ที่ทางกลุ่มสามารถใช้ทำการตลาดในลักษณะของ Social Media ได้ในอนาคต และ 2. ตราสินค้า แนวคิดในการออกแบบตราสินค้าใช้รูปตัวอักษร ญ หญิง เป็นแนวทางหลักเพื่อบ่งบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งเน้นความเรียบง่าย ความเป็นผู้หญิงทันสมัย มีเอกลักษณ์ของตนเองไม่ซ้ำกับรูปแบบอื่น ๆ ที่เคยมีในปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากความต้องการของกลุ่มพัฒนาสตรี มาออกแบบเป็นตราสินค้า จำนวน 4 แบบร่าง แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แบบร่างตราสินค้า ญ หญิง ย่านดินแดง
ที่มา: ลภัสสรดา เนียมหนูช (2566)

1.2 ความต้องการรูปแบบบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาและปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับการบรรจุและการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริง ซึ่งเดิมบรรจุในถุงพลาสติกแบบใส เปลี่ยนเป็นบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 1 เป็นถุงผ้าสปันบอนด์สีขาวย เพื่อลดพื้นที่ในการจัดเก็บ และง่ายต่อการจัดแสดงสินค้า และเพิ่มบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 2 เพื่อเพิ่มมูลค่าเพื่อให้กับสินค้าหลังจากการจัดจำหน่าย แสดงดังภาพที่ 2-3

ภาพที่ 2 บรรจุภัณฑ์รูปแบบเดิม

ภาพที่ 3 บรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่

ที่มา: ลภัสสรดา เนียมหนู (2566)

2. ประเมินผลการพัฒนารูปแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์กระเป๋าสตริงจากผ้าปาเต๊ะของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อผู้วิจัยได้นำเอาผลจากความต้องการของกลุ่มพัฒนาสตรีในการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ญ หึง ย่านดินแดง ซึ่งผ่านการคัดสรรจากกลุ่มพัฒนาสตรี ผู้วิจัยได้ทำการสร้างต้นแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อทำการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาถึงความต้องการ รูปแบบ อัตลักษณ์ และความเหมาะสมของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มพัฒนาสตรี ซึ่งมีผลจากการประเมินคุณภาพ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า ญ หึง ย่านดินแดง ซึ่งผลการประเมินการออกแบบตราสินค้า และการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญได้ให้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับโทนสีของตราสินค้าให้มีความเข้มข้นเพื่อสร้างจุดเด่นให้กับตราสินค้า และจัดกลุ่มประเภทของผลิตภัณฑ์กระเป๋ารวมถึงขนาดกระเป๋าลดข้อจำกัดของขนาดของบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 1 และบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้นำไปใช้ในการปรับปรุงสำหรับการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์กระเป๋าดังกล่าว โดยเลือกตราสินค้าแบบที่ 2 เป็นต้นแบบเพื่อนำเสนอและเผยแพร่สู่กลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง ดังนี้

ภาพที่ 4 ต้นแบบตราสินค้า ณุ หึง ย่านดินแดง ของกลุ่มพัฒนาสตรี

ที่มา: ลภัสรดา เนียมหนู (2566)

ภาพที่ 5 ต้นแบบบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 1 และ 2 ณุ หึง ย่านดินแดง ของกลุ่มพัฒนาสตรี

ที่มา: ลภัสรดา เนียมหนู (2566)

จากภาพที่ 4 และ 5 รายละเอียดในการออกแบบและความหมาย ชื่อสินค้า ณุ หึง ย่านดินแดง สื่อความหมายถึง การรวมกลุ่มของสตรีในเทศบาลตำบลย่านดินแดง รวมถึงบอกประเภทสินค้าที่กลุ่มได้ผลิตเป็นสินค้าสำหรับสตรี ตราสินค้าได้ใช้แนวคิดในการออกแบบตราสินค้าใช้รูปตัวอักษร ณุ หึง เป็นแนวทางหลัก เพื่อบ่งบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของกลุ่มพัฒนาสตรี รวมทั้งเน้นความเรียบร้อย ความเป็นผู้หญิงทันสมัย เน้นสีเหลืองทองให้มีเอกลักษณ์ของตนเองไม่ซ้ำกับรูปแบบอื่น ๆ ที่เคยมีในปัจจุบัน และมีคำว่า ย่านดินแดง บ่งบอกถึงตำแหน่งที่ตั้งของกลุ่มพัฒนาสตรี และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ เป็นการพัฒนาและปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับการบรรจุและการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสานเปลี่ยนเป็นบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 1

เป็นถุงผ้าสปันบอนด์สีขาว เพื่อลดพื้นที่ในการจัดเก็บ และง่ายต่อการจัดแสดงสินค้า และเพิ่มบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 2 เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าหลังจากการจัดจำหน่าย

3. การสำรวจความพึงพอใจของตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่าย การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่ายที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ณ ห้าง ย่านดินแดง ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นถึงความพึงพอใจเพื่อสรุปประสิทธิภาพของการออกแบบทั้งตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ซึ่งมีผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่ายที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ณ ห้าง ย่านดินแดง ของกลุ่มพัฒนาศรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับ	ด้านบรรจุภัณฑ์ (คุณลักษณะ)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	วัสดุที่ใช้สามารถป้องกันการสัมผัสกับน้ำ ความชื้น หรืออากาศ	4.60	0.49	มากที่สุด
2	ขนาดของบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม สามารถบรรจุผลิตภัณฑ์ได้ในปริมาณที่พอดีกับความต้องการ และการใช้งาน	4.46	0.50	มาก
3	รูปแบบ/รูปทรงของบรรจุภัณฑ์ มีความสวยงาม เหมาะต่อการใช้งาน	4.56	0.50	มากที่สุด
4	สีของบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่อยู่ด้านใน	4.65	0.54	มากที่สุด
5	สะดวกต่อการนำเอาผลิตภัณฑ์ไปจัดวางเพื่อการจำหน่าย	4.63	0.48	มากที่สุด
รวมด้านบรรจุภัณฑ์ (คุณลักษณะ)		4.58	0.51	มากที่สุด
ด้านการบรรจุภัณฑ์ (คุณภาพ)				
6	สามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ที่อยู่ด้านในให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์	4.47	0.60	มาก
7	สามารถนำไปจัดเก็บหรือเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้โดยสะดวก	4.48	0.50	มาก
8	สามารถนำเอาบรรจุภัณฑ์ไปใช้งานอื่นได้ภายหลัง ช่วยรักษาสภาพแวดล้อม	4.61	0.61	มากที่สุด
9	มีรูปทรงที่สวยงาม มีความสัมพันธ์กับตราสินค้า ช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ด้านในมีคุณค่ามากขึ้น	4.78	0.42	มากที่สุด
10	สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ แรงกระตุ้นใจซื้อของผู้บริโภค	4.70	0.46	มากที่สุด
11	สามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ที่อยู่ด้านในให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์	4.47	0.60	มาก
รวมด้านการบรรจุภัณฑ์ (คุณภาพ)		4.61	0.54	มากที่สุด
ด้านตราสินค้า (การออกแบบ)				
12	มีรูปแบบและเนื้อหา ที่สะท้อนเอกลักษณ์ของกลุ่มพัฒนาศรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4.73	0.48	มากที่สุด
13	ภาพรวมของตราสินค้ามีความเป็นเอกภาพ มีจุดเด่นที่ชัดเจนและกลมกลืน	4.61	0.49	มากที่สุด
14	มีการจัดองค์ประกอบได้อย่างสมดุลกัน ดูแล้วรู้สึกสบายตาหรือรู้สึกไม่อึดอัด	4.51	0.61	มากที่สุด
15	การใช้สี และตัวอักษร มีความเหมาะสม ง่ายต่อการจดจำ	4.55	0.64	มากที่สุด
16	องค์ประกอบต่าง ๆ สอดคล้องกลมกลืนกับลักษณะของบรรจุภัณฑ์	4.53	0.61	มากที่สุด
รวมด้านตราสินค้า (การออกแบบ)		4.59	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่ายที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ญ หญิง ย่านดินแดง ของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

ลำดับ	การรับรู้และความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านบรรจุภัณฑ์ (คุณลักษณะ)	4.58	0.51	มากที่สุด
2	ด้านการบรรจุภัณฑ์ (คุณภาพ)	4.61	0.54	มากที่สุด
3	ด้านตราสินค้า (การออกแบบ)	4.59	0.57	มากที่สุด
การรับรู้และความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า		4.59	0.54	มากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจในการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งสิ้น 400 คน พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 84 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 52 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 53 มีรายได้ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 43 ซึ่งจากตารางที่ 3 พบว่า ภาพรวมการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้จำหน่ายที่มีต่อตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ญ หญิง ย่านดินแดง ของกลุ่มพัฒนาสตรี อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, $S.D.=0.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การรับรู้และความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยในระดับมากที่สุดที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบรรจุภัณฑ์ (คุณภาพ) ($\bar{X}=4.61$, $S.D.=0.54$) รองลงมา คือ ด้านตราสินค้า (การออกแบบ) ($\bar{X}=4.59$, $S.D.=0.57$) และด้านบรรจุภัณฑ์ (คุณลักษณะ) ($\bar{X}=4.58$, $S.D.=0.51$)

อภิปรายผลการวิจัย

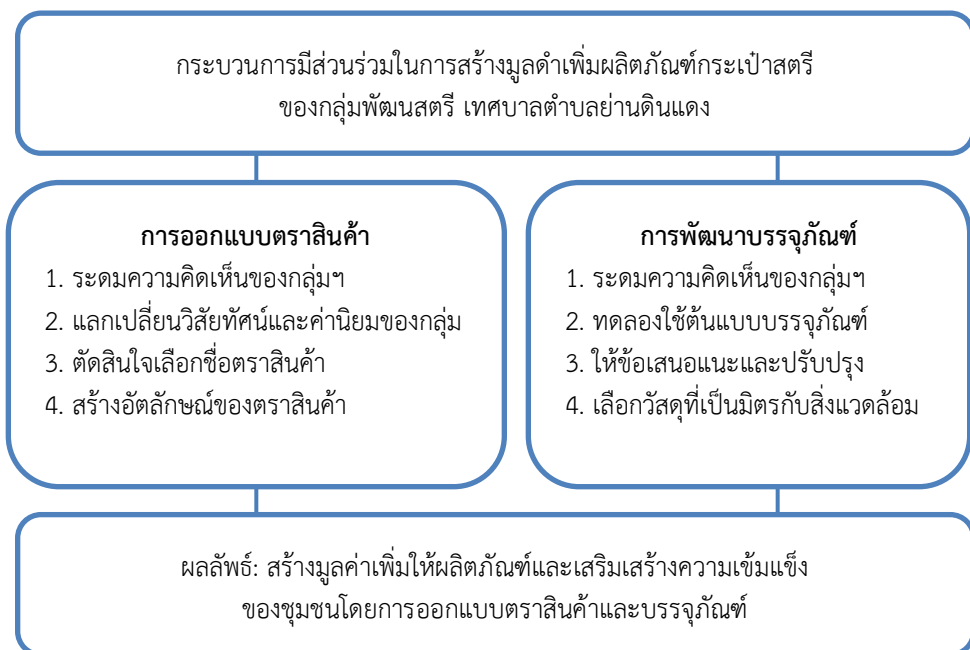
จากผลการวิจัยการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ กระเป๋าสตรีจากผ้าปาเต๊ะของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มพัฒนาสตรีในการแสดงความคิดเห็นนำเสนอความต้องการ เลือกรูปแบบ การให้ข้อมูลอัตลักษณ์ของกลุ่มพัฒนาสตรี เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับนิอร ดาวเจริญ และรุ่งฤทัย รำพึงจิต (2566) และกรอบแนวคิดทฤษฎีการออกแบบเพื่อเชื่อมโยงความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มพัฒนาสตรี โดยการศึกษาวิถีวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลย่านดินแดง เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ที่โดดเด่น โดยสามารถนำมาพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มพัฒนาสตรีได้ โดยการนำเสนอผ่านตราสินค้าหรือตราสัญลักษณ์ (โลโก้กลุ่มพัฒนาสตรี) ทำให้ตัวผลิตภัณฑ์สามารถเล่าเรื่องราวของกลุ่มพัฒนาสตรีหรือทำให้ผู้ซื้อต้องการหาความหมายของตัวสัญลักษณ์ที่แฝงอยู่ในตราสินค้า ซึ่งทำให้เกิดความเชื่อมโยงสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การออกแบบตราสินค้าและพัฒนาบรรจุภัณฑ์โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของกลุ่มพัฒนาสตรี เทศบาลตำบลยานหินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ กระบวนการนี้เริ่มต้นจากการระดมความคิดของสมาชิกกลุ่มซึ่งมีมุมมองและประสบการณ์ที่หลากหลาย ทำให้ได้แนวคิดที่สร้างสรรค์และตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มพัฒนาสตรีอย่างแท้จริง ซึ่งในขั้นตอนการ

ออกแบบตราสินค้า การสัมภาษณ์เชิงลึก และประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสมาชิกได้แลกเปลี่ยน วิสัยทัศน์ ค่านิยม และเอกลักษณ์ที่ต้องการสื่อสาร จะนำไปสู่การสร้างอัตลักษณ์ของตราสินค้า ที่มีความหมายและสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริ การที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจเกี่ยวกับชื่อตราสินค้าได้ใช้กระบวนการความคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking Proces) ทำให้เกิดความผูกพันและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งส่งผลต่อความทุ่มเทในการส่งเสริม ให้ตราสินค้านั้นยังคงอยู่ต่อไป ในส่วนของการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เป็นการระดมความคิดเห็น จากกลุ่มพัฒนาสตรี ช่วยให้ได้บรรจุภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการทั้งในเชิงการใช้งานและ ความสวยงาม การให้สมาชิกได้ทดลองใช้ต้นแบบบรรจุภัณฑ์และให้ข้อเสนอแนะ นำไปสู่การ ปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์มากที่สุด นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวัสดุ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมระหว่างสมาชิกยังช่วยส่งเสริมการสร้างคามยั่งยืน ซึ่งเป็นจุดขาย สำคัญในปัจจุบัน โดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มพัฒนสตรียังก่อให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ ระหว่างสมาชิก การเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ผลที่ได้คือ การออกแบบที่ ผสมผสานความคิดสร้างสรรค์จากหลายมุมมอง ซึ่งไม่เพียงช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ กระเป๋าเท่านั้น แต่ยังสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนอีกด้วย

ภาพที่ 5 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เพื่อส่งเสริมสินค้าชุมชนให้มีศักยภาพแข่งขัน ควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น โดยควรร่วมมือกับนักออกแบบและสถาบันการศึกษาในการพัฒนาองค์ความรู้ จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการออกแบบ และส่งเสริมมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค ทั้งในประเทศและระดับสากล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ เป็นกระบวนการต้นน้ำของการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย ทางกลุ่มพัฒนาสตรีจำเป็นต้องมีกิจกรรมทางการตลาดและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับสินค้าที่ผลิต ซึ่งสืบเนื่องจากกระบวนการต้นน้ำ ดังนั้นทางกลุ่มพัฒนาสตรีควรมีการวางแผนจัดการระบบการบริหารจัดการแต่ละส่วนให้มีความสอดคล้องกัน เช่น ช่องทางการจำหน่ายทั้งแบบออฟไลน์ และออนไลน์ เพื่อเป็นการระบายสินค้าที่ผลิต รวมถึงให้ผู้บริโภคได้จดจำตราสินค้ามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในประเด็นด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคที่ครอบคลุมทุกช่วงวัย เป็นการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงสินค้าจากกลุ่มผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา ดุพันธุ. (2561). การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า กลุ่มจักสานไม้ไผ่ บ้านดงเย็น. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 10(1), 127-140.
- ฉัตรชัย อินทสังข์ และคณะ. (2564). การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ข้าว : กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวฮางอกโพธิ์กลาง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 8(2), 63-75.
- นันทน์หทัย เกาตระกุล. (2561). การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มธุรกิจชุมชนในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 11(2), 100-117.
- นิอร ดาวเจริญพร และรุ่งฤทัย รำพึงจิต. (2566). การออกแบบตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์ ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8(4), 174-191.

- บัญชา จุลกุล. (2561). *โครงการวิจัยการพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการขาย : กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา*. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อนันต์ สุนทราเมธากุล และคณะ. (2564). การพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผู้สูงอายุ ชุมชนคำครตา อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร เพื่อเพิ่มความสามารถทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์. *วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 8(1), 1-23.
- อาชิรญาณ์ เผ่าตะใจ และคณะ. (2563). *การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์กระเทียมปลอดภัยของผู้ประกอบการจังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- Carson, D. J. et al. (2001). *Qualitative Marketing Research*. London: Sage.
- Yonwikai, W. (2014). The Evolution of Creating Shared Value. *Executive Journal*, 34(2), 116-125.

